

Η υποβάθμιση του περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής, που παίρνει τις διαστάσεις οικολογικής κρίσης, αναδεικνύεται ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα των σύγχρονων κοινωνιών, και είναι αποτέλεσμα του μοντέλλου ανάπτυξης, του καταναλωτισμού και της επικυριαρχίας του νόμου του κέρδους πάνω στη φύση και στον άνθρωπο.

Σύγχρονα προβλήματα παγκόσμιας κλίμακας έχουν ανακύψει, όπως το φαινόμενο του θερμοκηπίου, η τρύπα του όζοντος, η αλλαγή των συνθηκών της βιοσφαίρας, η ραδιενέργεια και τ' ατυχήματα στα πυρηνικά εργοστάσια, η όξινη βροχή, η διάβρωση των εδαφών. Προβλήματα που οι επιπτώσεις τους επιδρούν πάνω, αφού η επιβίωση δράσης τους είναι παγκόσμια (π.χ. πυρηνικά ατυχήματα, μόνωση/μετατόπιση βροχοντώσεων).

Η άναρχη και ληστρική εκμετάλλευση της φύσης και των φυσικών πόρων παραβιάζει όλο και πιο έντονα τις συνθήκες της. Ρύπανση της ατμόσφαιρας, των υδάτων υπογείων, διαβροχή των οικοσυστημάτων, παραμόρφωση του φυσικού περιβάλλοντος, μόλυνση των υπογείων υδάτων από την ελεγχόμενη τοξικών βιομηχανικών αποβλήτων,

Οικολογική κρίση που εκραγίζεται και στο δομημένο περιβάλλον με την αυταρέτη, των χωρικών όρων, προδιαγραφές και προγραμματισμό ανάπτυξης του πολεοδομικού ιστού των πόλεων, όπου ο νόμος της αυταρέτης και τα εργαλαρικό κέρδους οδηγεί σε αφύσικους όρους επέκτασης και σε χτισμένες χωρίς ζώνες πρασίνου, ελεύθερους χώρους και υποδομή για τις κοινωνικές λειτουργίες και ανάγκες.

Πόλεις, όπου η έλλειψη πολιτικής ρύθμισης για και κυρωτικά σχεδιασμού οδηγεί στην αναγκαστική συρρίκνωση κατοικίας και βιομηχανίας μέσα από την άναρχη και απρογραμματισμένη ανάπτυξη βιομηχανίας και κατοικίας. Πολεοδομικά συστήματα όπου οι κάτοικοι ζουν κάτω από τις άφρονες συνθήκες του νέφους, τα κωλοφοριασμένα των νεφών θαλάσσιων, θιμικών και ποταμικών, τα καθυστερούν άρχας και της κοινωνικής αποξένωσης.

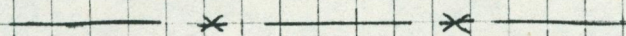
Υποβάθμιση του περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής, που για τους εργαζόμενους είναι πραγμα-
γία αφού την ζωή με την διπλή ιδιότητα του εργαζόμενου και του κατοίκου. Οι
αναβαθμίσεις και αναυγεινές συνθήκες στους χώρους εργασίας με τις επικίνδυνες
και τοξικές χημικές ουσίες, την θερμοκρασία, υγρασία, θόρυβο επιδεινώνουν τους όρους
διαβίωσης των εργαζόμενων και αυξάνουν τ' εργασιμὰ ασυκήματα και τις επαγγελματικές
ασθένειες.

— * — * —

Υποβάθμιση του περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής, που στο πολεοδομικό συγκρότημα της
θεσνίκης αυξάνεται με έντονους ρυθμούς αφού:

- Η ρύπανση του αέρα επιδεινώνεται συνεχώς από τους αέριους ρύπους της βιομηχανίας,
του αυτοκινήτου, της θέρμανσης και παρά τους έντονους ανέμους της περιοχής, η παρουσία
του νέφους και των δυσβολιών είναι γιγαντιαία.
- Ο θερμικός κόλπος έχει νεκρωθεί, ενώ η οικολογική προοπτική των ποταμών και λίμνών
δεν είναι αισιόδοξη, όταν χιλιάδες κυβικά μέτρα βιομηχανικών και αστικών αποβλήτων
χύνονται καθημερινά ε' αυτάς τας υγρούς αποδέκτες.
- Χιλιάδες τόννοι αστικά απορρίματα και βιομηχανικά στερεά απόβλητα εναποτίθενται
χωρίς μαεργασία και χωρίς προυποθέσει υγιεινής ταφής σε περιοχές, που μετατρέπονται
σε νεκροταφεία του σύγχρονου πολιτισμού και απειλούν τους όρους διαβίωσης των κατοί-
κων αυτών των περιοχών.
- Η έλλειψη πολιτικής ρύθμισης χρήσης γης για την κατοικία, βιομηχανία, εμπόριο, γκαρτζά κλπ.
οδηγεί στην απρόεγκτη χειρωνακτική επιβίωση και οχληρών δραστηριοτήτων με κατοικη-
μένες περιοχές, αλλά και στο βιομηχανικό κορεσμό ορισμένων περιοχών (Κολοκίρι, Διαβα-
τά, Σίνδος.)
- Το πρόβλημα ζειγυδρίας, που αντιμετωπίζεται η θεσνίκη είναι άμεσα συνδεδεμένο με τους τρόπους εκμε-
τάλλευσης των υδατικών πόρων της περιοχής αλλά και την έλλειψη σχετικών έργων υποδομής.
Υποβάθμιση του περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής, που στην περιοχή της Δυτικής
θεσνίκης παίρνει τρομακτικές διαστάσεις και όξυνση των προβλημάτων αφού:
- Από τις περίπου 300 βιομηχανίες με πάνω από 30 εργαζόμενους και ισχύ πάνω από 250 HP,
παιχνίδια μας μπορούν ν' αποτελέσουν πηγές ρυπαντικών φορτίων, το 80% είναι συγκεντρωμένο
στον ευρύτερο χώρο της Δυτικής θεσνίκης, όπου επίσης συγκεντρώνεται το 83% των εργαζομένων
στη βιομηχανία, το 88% των μονάδων υψηλής ισχύος και οι μεγάλες βιομηχανίες που προπα-
λούν υψηλή ατμοσφαιρική ρύπανση.

- Η έλλειψη έργων υποδομής και κοινωνικών εξοπλισμών. Χαρακτηριστική είναι η μικρή ύπαρξη ελεύθερων χώρων και πρατίνων, η μέχρι πρότεφα έλλειψη παλαιοδομικών σχεδίων και η όφηση της αυθαίρετης δόμησης.

Η σημερινή Ημερίδα, που συνδιοργανώνεται το ΕΚΘ με τας Δήμους και Κοινότητες της περιοχής Ιωλίας, Σίνδου, Καλοχωρίου, στα πλαίσια του ημερου γιορτασμού της φετινής Πρωτομαχίας, μέσα από την συμμετοχή και κατάθεση απόψεων για τα οξυμένα προβλήματα του περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής στην περιοχή:

- του Εργατικού Συνδικαλιστικού κινήματος
- της Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- του Αγροτικού Συνδικαλιστικού κινήματος
- των Επιτετημονικών φορέων της πόλης
- των Οικολογικών οργανώσεων
- των Κρατικών φορέων
- των Πολιτικών κομμάτων

ΣΤΟΧΕΥΕΙ

- Στην ανάδειξη και καταγραφή των προβλημάτων
- Στην διαμόρφωση συγκεκριμένων διεκδικητικών πλαισίων με ιεράρχηση και προτεραιότητα
- Στην προσοτική εξειδίκευση και περαιτέρω επεξεργασία του διεκδικητικού πλαισίου
- Στην διαμόρφωση οικολογικής προέχρησης των ζητημάτων της ανάπτυξης και του περιβάλλοντος
- Στην προέχρηση των απαιτούμενων θεσμικών αλλαγών για να υπάρξει μια αποτελεσματική πολιτική προεπαίδας του περιβάλλοντος στο επίπεδο σχεδιασμού, οργάνωσης και ελέγχου.
- Στην συγκρότηση ενός κοινωνικού μετώπου, που αγωνιστικά θα διεκδικεί την προώθηση και επίλυση των στόχων του για προεπαίδας του περιβάλλοντος και την ποιότητα ζωής.

Δεν έχουμε την εντύπωση ότι το πρόβλημα είναι εύκολο και μικρό, γνωρίζουμε τα μεγέθη του γιατί ζούμε ε' αυτή την πόλη, ούτε παραγνωρίζουμε το γεγονός ότι στο εσωτερικό των κοινωνικών δυνάμεων υπάρχουν συγκρουόμενες απόψεις αλλά ταυτόχρονα και αντίθετες απόψεις για τα συγκεκριμένα θέματα και τις λύσεις που πρέπει να δοθούν. Πιστεύουμε όμως ότι η ύπαρξη των οξυμένων προβλημάτων, η ανάγκη ν' υπάρξουν λύσεις και να πάρουν αποφάσεις, ο κοινωνικός διάλογος και

κοινωνικός αγώνας αποτελούν τις προϋποθέσεις και τους όρους για ευμεγεθυμένα αποτελέσματα.

Γιατί πιστεύουμε ότι, όπως το περιβάλλον ήταν το παρελθόν της ζωής μας, έτσι πρέπει να είναι το ΠΑΡΟΝ και το ΜΕΛΛΟΝ της ΖΩΗΣ μας.

Στην κατεύθυνση αυτή και στα πλαίσια της δημερινής διαδικασίας το Ε.Κ.Θ., ανοίγοντας με αυτή την ευήλικη τα προβλήματα του περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής στα πολιτισμικά συστήματα, παρουσιάζει τις εκθέσεις του, τους προβληματισμούς, τα ερωτήματα του, τις κοινωνικές και πολιτικές διαστάσεις, τις θέσεις του:

- Η βασική αρχή ότι "ο ρυθμίζων πληρώνει το κόστος αποκατάστασης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων" δεν εφαρμόζεται. Τα λαϊκά στρώματα καλούνται να πληρώσουν αυτό το κόστος είτε με την υποβάθμιση των βιολογικών διαβιώσεώς τους είτε με πληρωμή των κόστους αντιρύπανσης από τους κρατικούς πόρους, που είναι κοινωνικά κέρδη επιμερισμένοι. Το επιχείρημα ότι, το κόστος για την προστασία του περιβάλλοντος, είναι αδύνατο για τους βιομήχανους γιατί μειώνει την ανταγωνιστικότητα των προϊόντων, επισημαίνει στην φιλοσοφία των νόμων περί αμείψιμης και στην συμπεριφορά που υφίσταται σχετικά στις επιχειρηματίες.
- Τεχνικές και τεχνολογικές λύσεις υπάρχουν για τον αυξανόμενο περιορισμό των επιτηρημένων ρύπων στην ατμόσφαιρα, του περιορισμού των βιολογικών φορτίων στους υδάτινους αποδέκτες και των ανεξέλεγκτων στερεών αποβλήτων, αλλά αυτό σημαίνει τις περισσότερες φορές είτε κόστος για νέες επενδύσεις είτε μείωση του ύψους παραγωγής, επιλογή που οι επιχειρηματίες τις αποφεύγουν, αφού δεν τους το επιβάλλει η νομοθεσία που υφίσταται. Είτε η αυστηρότητα αποτελεσματικών μηχανισμών και θεσμών ελέγχου

ΑΕΡΙΑ ΡΥΠΑΝΣΗ

- Ανοικτά ζητήματα μέχρι σήμερα για την ατμοσφαιρική ρύπανση της πόλης είναι:
 - Η καταγραφή των πηγών ατμοσφαιρικής ρύπανσης (βιομηχανία, αυτοκίνητα, θέρμανση), ο προσδιορισμός των επιτηρημένων ρύπων, η επιτήρηση των δημερινών επίπεδων ρύπανσης.
 - Οι προτάσεις άμεσων μέτρων για την ανακούφιση του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος.
 - Η καθεστώς προδιαγραφών για τους επιτηρημένους ρύπους στην ήδη επισημασμένη.
 - Η ύπαρξη αποτελεσματικών θεσμών και μηχανισμών ελέγχου.

- Πολλές βιομηχανικές δραστηριότητες δεν διαθέτουν εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού, ή άλλες που διαθέτουν δεν τις λειτουργούν, εξαιτίας του υψηλού κόστους λειτουργίας, με αποτέλεσμα τα βιομηχανικά λύματα να διαχεάζονται με βιολογικά φορτία ανώτερα των νομαρχικών προδιαγραφών στους υγρούς αποδέκτες.
- Ανοικτό το ζήτημα αποτελεσματικού μηχανισμού ελέγχου διάθεσης ^{υγρών} βιομηχανικών αποβλήτων
- Προβλήματα στους χειμάρρους που γίνονται αποδέκτες βιομηχανικών και βιοτεχνικών αποβλήτων, παρανόμων συνδέσεων αγωγών λυμάτων, παράνομης απόχυσης βοθρολυμάτων.
- Επιδείνωση της κατάστασης των ποταμών Αζίου, Λαδία, Αλιόμυρα / Υποβάθμιση του Υδροβιότοπου - Διατάραξη των οικοσυστημάτων, από την αύξηση των βιολογικών φορτίων

ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΤΙΚΟΣ ΑΓΩΓΟΣ

- Ο Κ.Α.Α δεν λειτουργεί, παρόλο που πληρώθηκαν ~10 δις για επιβαρύναν του και της θέλνικας ή αποτέλεσμα ο θερισμός να συνεχίσει να ρυθνεται από τα ατοικά λύματα.
- Η πραγματοποίηση μόνο πρωτοβάθμιας καθαρισμού δεν εξασφαλίζει τους όρους για την χρησιμοποίηση του Αζίου σαν τελικού αποδέκτη των πικυατεργαμένων λυμάτων (νομαρχικές απορρίψεις, συνθήκη Ραχόρ)
- Η λειτουργία του Κ.Α.Α με την ευβοή των πικυατεργαμένων λυμάτων μέσω αγωγού στις ευβοές του Γαλλικού δεν πρέπει να είναι μόνιμη λύση, αφού μόνο μετβατική.
- Η ολοκλήρωση των έργων του Κ.Α.Α με βιολογικό και χημικό καθαρισμό αποτελεί άμεση αναγκαιότητα. Προώθηση, ανάθεση και εκτέλεση των έργων με ανέρωση των αναγκαίων πόρων.
- Επέκταση Κ.Α.Α. και στις Δυτικές συνοικίες (χαμηλές περιοχές)
- Ταξινόηση των βιομηχανικών υγρών αποβλήτων, που θα συνδεθούν στον Κ.Α.Α. Προβλήματα από βιομηχανικά απόβλητα, που περιέχουν τοξικές ουσίες και βαριά μέταλλα.
- Οικονομικές προϋποθέσεις και όροι για τα βιομηχανικά υγρά απόβλητα που θα συνδεθούν στον Κ.Α.Α.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΣΤΕΡΕΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ (700,000 Τον/Χρ.)

- ΤΕΡΑΣΤΙΟΙ όγκοι βιομηχανικών στερεών αποβλήτων από Χ.Β.Β.Ε, ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΕΙΟ, ΕΚΟ, ΣΙΔΕΡΟΡ, ΓΕΚΟΣΑ, ΕΛΛΕΝΙΤ, ΕΤΒΑ, ΒΥΡΣΟΔΕΨΕΙΑ, ΒΑΦΕΙΑ εναποτίθενται κάθε χρόνο σε δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους.
- Τοξικά συστατικά στα βιομηχανικά απόβλητα, που εμφανίζουν κινδύνους μόλυνσης επιφανειακών και υπογείων υδάτων.
- Σημαντικό κοινωνικό και πολιτικό πρόβλημα η επιλογή χώρου για την εναπόθεση των βιομηχανικών στερεών αποβλήτων. Ποια κριτήρια θα ισχύουν και πως θα επιλεγεί ο χώρος;
- Μέθοδοι διαχείρισης και κατεργασίας των Β.Σ.Α. / Προδιαγραφές εναπόθεσης.
- Εναλλακτικές λύσεις ανακύκλωσης και επανάχρησιμοποίησης των Β.Σ.Α.
- Φορέας Διαχείρισης των Β.Σ.Α., ποιος πληρώνει το οικονομικό κόστος διαχείρισης και κατεργασίας, ποιο το νομικό πλαίσιο του φορέα Διαχείρισης;

ΑΣΤΙΚΑ ΑΠΟΡΡΙΜΑΤΑ (300,000 Τον/Χρ.)

- Προβλήματα εναπόθεσης αστικών απορριμμάτων σε χωματερές. Επιλογή και διαμόρφωση κατάλληλου χώρου. Απομακρύνσεις υπαρκτών χωματερών
- Προγράμματα ανακύκλωσης αστικών απορριμμάτων. Εναλλακτική Αξιοποίηση
- Δημιουργία Δημοτικού Φορέα για την αποκομιδή και διάθεση τους.

ΕΙΔΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΤΖΕΤ ΟΙΛ

- Η πυρκαγιά της ΤΖΕΤ ΟΙΛ (2/86) ανέδειξε τα ζητήματα της αβύθειας των βιομηχανικών συμπεριλήψεων. Σοβαρές ελλείψεις στο σχεδιασμό, νομοθεσία, στον έλεγχο και άδεις λειτουργίας
- Το πρόβλημα των ερμητοφυμένων για τα αίτια της πυρκαγιάς στον κλάδο των αχρήστων. Η δίκη των υπεύθυνων από αναβολή ε' αναβολή.
- Οι υπεύθυνοι (Μαριδόπουλος) επιβεβαιώνεται με επαναχρηματοδότηση των δεξαμενών και δάνεια χρηματοδότηση από ΥΒΕΤ και Ο.Ρ.Σ. Περιοχή Καλόχωρου χαρακτηρίστηκε από βιομηχανικά απόβλητα.
- Οι αγρότες και οι κάτοικοι της περιοχής δεν αποβλαπτόμενοι για τις ζημιές τους από την πυρκαγιά.

ΠΕΤΡΟΧΗΜΙΚΟ

- Ιστορικό επένδυσης Πετροχημικού στα τελευταία 15 χρόνια. Μια επένδυση που ταξίδεψε -6' όλη την Ελλάδα
- Πρόταση εκθ για ολοκληρωμένο Πετροχημικό στην ευρύτερη περιοχή Θεβ/νίκης, που ν' ανταποκρίνεται στις παραγωγικές, αναπτυξιακές ανάγκες της χώρας, στην αναγκαιότητα εργατικών δυναμικών, στις χωροταξικές και περιβαλλοντικές ανάγκες της περιοχής που θ' εγμοσ-βάζει. Κοινωνική αποδοχή των φορέων της περιοχής που θ' επιλεχθεί.
- Αποφάσεις ΥΒΕΤ και Ο.Π.Θ. για εγκατάσταση των δυο (2) μονάδων πολυαιθυλενίου στην ΣΙΝΔΟ/ΔΙΑΒΑΤΑ

Τα παραπάνω αποτελούν μια σύντομη και επιλεκτική καταγραφή από τον μεγάλο όγκο προβλημάτων που αφορούν το περιβάλλον και την ποιότητα ζωής του πολεοδομικά συγχρωτήματος Θεβ/νίκης. Πιστεύουμε ότι οι επόμενες εισηγήσεις ^{και παρεμβάσεις} θα εμβαδύνουν, εξειδικεύουν και θα διευρύνουν περισσότερο αυτά τα προβλήματα.

Το σημαντικότερο όμως ερώτημα που γενιέται και ζητείται απάντηση, είναι η προοπτική της σημερινής μερίδας και αυτών των πρωτοβουλιών για να υπάρξει συνέχεια και αποτελεσματικότητα.

Σ' αυτό το ερώτημα πιστεύουμε ότι θ' απαντήσουν κοινωνικοί φορείς που συμβατεύουν και παρεμβαίνουν στην σημερινή διαδικασία. Από την διωνή μας πλευρά θα οριοθετήσουμε μερικές βασικές παραμέτρους για την επιτυχία και προοπτική αυτών των πρωτοβουλιών:

- Παρόμοιες διαδικασίες διαλόγου είναι ανάγκη να διεξαχθούν και θ' άλλων Δήμων. με ανάληψη σχετικών πρωτοβουλιών.
- Τα μέλη κοζιμής ενημέρωσης πρέπει ν' ενδυνάμωθούν περισσότερο σε ζητήματα προβλεπών περιβάλλοντος και ποιότητας ζωής
- Οι Επιτροπές Υγιεινής και Ασφάλειας στους εργασιακούς χώρους σε συνεργασία με τα εργατοεργατικά Σωματεία είναι αναγκαίο να εξελιχθούν σε δεσμούς εργατικών ελέγχων των εργαζομένων θ' όλη τα ζητήματα που συνδέονται με το περιβάλλον και την ποιότητα ζωής.
- Συμμόρφωση σε τοπικά επίπεδα ομιλοποιημένων πρωτοβουλιών για τα τοπικά και γενικά προβλήματα του περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής, με ενεργό συμμετοχή των κατοίκων.
- Οι επιτετημονικοί φορείς να συμβάλλουν αποτελεσματικά στην εξειδίκευση και τευτηρίωση των περιβαλλοντικών θεμάτων σε συνεργασία με τους άλλους κοινωνικούς φορείς
- Το οργανωτικό σχήμα για τον συντονισμό δράσεων και πρωτοβουλιών, που πρέπει να συμμορφωθεί στα προώθηση και επίλυση των προβλημάτων του περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής